

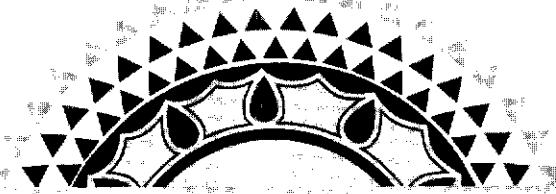
سوکه گکایی

SoKa Gakkai International

این نیز ظرفیت آن را دارد که تفسیرهای دیگری از آن ارائه شود: بوداییان نیچی رنی که به سوکه گکایی تعلق ندارند، شاید با اینکه نیکو گوهونزون را با خود به همراه برد موافق باشند، اما معتقدند این متن یکی از چندین متنی است که نیچی رن نوشته بود. آنان خواهند گفت که این داستان تنها نشان دهنده سرشت فرقه‌ای سوکه گکایی است و نشان می‌دهد نیکو توانایی همیستی با دیگر شاگردان پیرو نیچی رن را نداشته است.

نهضت حديث سوکه گکایی به دهه ۱۹۳۰ بر می‌گردد، زمانی که تسونسابورو مکی گوجی (۲۶) (۱۹۴۴-۱۸۷۱) که در دهه ۱۹۲۰ به آین بودای ششونیچی رن (۲۷) گروید، به همراه تودا (۲۸) (۱۹۵۸-۱۹۰۰) (۲۹)، سوکه کوایکو گکایی (۳۰)- در لغت به معنای جامعه تعلیم و تربیت ارزش‌افرین (۳۱)- که هدف اولیه‌اش دستیابی به اصلاحات تعلیمی و تربیتی بود را بنا نهاد. در زمان جنگ جهانی دوم دولت ژاپن دستور داد تمامی شهرهوندان در خانه‌های خود حرم شیتو (۳۲) بريا دارند تا پرستش پادشاه که خود تلاش برای تحقق یک وحدت ملی- مذهبی بود محقق شود. بوداییان ششونیچی رن احساس کردند که نمی‌توانند عناصر شیتو را در اعمالشان داخل مانند و شماری از رهبران (از جمله ماکی گوجی و تودا) از این کار سریان زدند و به مجازات زدن محکوم شدند. ماکی گوجی در زنان مرد و تودا (تنهای فرد برا پذیرش رهبری) را تنها گذاشت. تودا معتقد بود اصلاح تعلیم و تربیت هدفی بسیار محدود است، موضوع سازمان را توسعه پختشید و نام آن را به سوکه گکایی (جامعه ارزش‌افرین) (۳۳) تغییر داد. تحت رهبری تودا حرکتی عظیم برای جذب اعضای جدید آغاز شد و از همین زمان است که عمل بحث انگیز تبلیغ دینی شاکوبوکو (۳۴) (درهم شکن و مطیع ساز) آغاز شد. آنان همان گونه که در عمل نیز نشان دادند، معتقد بودند شکل‌های دیگر آین بودا ناصواب، ناخالص و

به روشن شدگی (۳۵) نرسید. او پیش از آن به روشن شدگی رسیده بود ولی به عنوان بخشی از «روش‌های استادانه» در القای تعالیم موقع و اتمام کرد که به آن دست نیافته است: با تاظهر به اینکه به روشن شدگی نرسیده است در ظاهر به مردم نشان می‌داد که چگونه می‌توان به نیروانه رسید. گئوتمه، بودا، در حقیقت یک تجلی از بودای نخستین یا ادی بودا (۳۶) بود که به عنوان ایزدی برای به انجام داد. پس از تحقیق در تمامی مکتب‌های بودایی و آنسنا شدن با متون مقدس آنها به این جمع‌بندی رسید که سوره نیلوفر (۳۷) تنها شکل حقیق آین بودا در عصری است که او زندگی می‌کند و متن کلاسیک مهایانه (۳۸) و تمامی تعالیم معتبر آین بودا در این ذکر بیشتر از گئوتمه پیدا می‌کند. آنان برای نشان دادن قداستی که برای نیچی رن قائلند، همیشه از او به «نیچی رن دایشونین» (۳۹) (دایشونین یعنی «حکیم بزرگ») یاد کرده و بر زبان راندن نام وی بدون این عنوان را بی‌احترازی بسیار بدی می‌دانند. توجه به بودیسم نیچی رن تا میانه قرن نوزدهم که مکاتب نیچی رن را تجربه کرد، رو به افول نهاد. مشهورترین گروه‌ها در میان گروه‌های نیچی رن، رئی یوکایی (۴۰)، رسیشوکوسئی کائی (۴۱) و نیبوونزان میوه‌جوی (۴۲) هستند. افسانه‌ای می‌گوید پس از مرگ نیچی رن شش شاگرد اصلی وی باقی ماندند تا این حرکت را بی‌بیگرنند. سوکه گکایی معتقد است پنج تن از آنها تعالیم نیچی رن را با عناصری از آین بودا تندایی الوده کردند و نفر ششم، نیکو (۴۳)، تعالیم نیچی رن را به همان شکل خالص و بدون اینکه به جیزی الوده شود، حفظ کرده است. نیکو از آنها جدا شد و به تائسی کی-جی (۴۴) رفت و دلی گوهونزون (۴۵)، نوشتۀ استادش و اورتی نیم‌سوخته یک مجموعه به آتش کشیده شده را با خود به آنچا برداشت. در آنچا وی و پرداش معبد اصلی‌شان، دایی بو (۴۶) را ساختند. مانند سیاری از اسطوره‌های که برای توضیح جدا شدن راه‌های مکتب‌های رقیب طرح ریزی شده‌اند، اگرچه اعضای سوکه گکایی سوره نیلوفر را به شاکیه‌مونی نسبت می‌دهند، اما بیشتر عالمان غربی به دلایلی آن را متأخرتر و احتمالاً هوالی ۲۵۰ میلادی، می‌دانند. شاید شگفت‌انگیز باشد که سوره مزبور بگوید بودا در زیر درخت انجیر هندی در بوده‌گی (۴۷)

می‌گویند. کسی نیز شاید از پیش در نظر گرفته شود تا صحبتی کوتاه‌که معمولاً درباره نیچر رن یا سوره نیلوفر است. داشته باشد و سرآغاز یک بحث شود. این اجتماع با تغییر تلقیه یا رفتن به یک پاپ محلی می‌شود. امور ناشایستی نیز گاه در دعا طلب می‌شوند: نمونه افراطی آن (اگرچه من در بحثی از یک عضو سوکه‌گکلایی شنیده‌ام) این است که اگر یک زنی به عنف دعا کند که به مواردی مناسب دسترسی پیدا کند، بعید نیست که نیروی ذکر به او باری رساند: البته اگر این دعا صادقانه ادا شود، چه باشد آن شخص تخت تأثیر آن به اشتباه بودن راهی که در زندگی پیش گرفته است، آگاه شود و به نحو شایسته‌ای از را تصحیح کند. حتی اگر خیلی واقع گرایانه‌تر نگاه کنیم، دعای دانش آموز سوکه‌گکلایی برای موقوفیت در امتحان تضمین قطعی برای استجابت ندارد، هنوز امکان افتادن در امتحان وجود دارد، اما نیروی ذکر دانش آموز را قادر می‌سازد که با این نبود موقوفیت کثار آید و از آن عبرت گیرد.

اگرچه فعل‌های هوبن و بوریبو کوتاه هستند اما ذکر نم میوهورنج کیو خود جوهره سوره نیلوفر را دربر دارد. همان‌گونه که نقل است نیچر رن بارها گفته است: «در این عنوان نم میوهورنج کیو، تمامی سوره با تمام هشت دفتر، بیست و هشت فصل و ۶۹۳۸۴ قسمت بدون جای‌افتادگی جای دارد».
واز آنجا که سوره نیلوفر عصارة تمام آین بوداست، بنابراین نم میوهورنج کیو همه چیزهای دیگر را در خود جمع می‌کند. در نتیجه، وقتی از جایگاه دستورالعمل‌های اخلاقی بودایی یا چهار حقیقت شریف یا راه هشت پشته پرسیده شود، اعضای سوکه‌گکلایی اصرار خواهند ورزید که همه اینها نیز مانند همه چیزهای دیگر آین بودا در نم میوهورنج کیو گیجانده شده.

این دیدگاه که فرد می‌تواند دستورالعمل‌های اخلاقی را به جای سرکوب در جهت برآوردن تمثناها به کار برد، در ظاهر با چهار حقیقت شریف بودا که در آنها تعلیم می‌دهد رنج‌ها (دوکه، «رنچ») ناشی از تمثناست و تمثنا نفسانی را باید سرکوب کرده در تعارض است. سوکه‌گکلایی در بی تعلیم این آموزه است که روشن‌شدنی از راه برآوردن تمثنا حاصل می‌شود نه با از میان برداشتن آن.

اعضای سوکه‌گکلایی این پارادوکس را با این ادعا که سرشت انسان دو بعدی است توضیح می‌دهند: در وجود انسان بونو^(۴۵) (تمثناهای سیطانی) و روشن‌شدنی گستاخ است. این دو جدانشدنی‌اند و اعتقاد به اینکه تمثنا به کل شیطانی است اعتقادی نادرست استه گذشته از همه اینها کسی بدون میل به خودن و توشن‌شدنی، خواب و امور جنسی نمی‌تواند بشر باشد. سوکه‌گکلایی باور به آموزه بودایی سرزمین پاک^(۴۶) است، اما بیشتر اعضای سوکه‌گکلایی همه آن را نخواهنداند. این دو فعل عصارة سوره نیلوفر محسوب می‌شود و (کتاب) مناسک همین متن را به شکل زبانی شده همراه ترجمه انگلیسی در بردارد. متن زبانی چندین بار متواتر از عهد جدید مسیحیان با پایان یافتن مراسم دعاخوانی اجتماع مزبور به گونه‌های مختلفی در می‌آید و برخلاف شکل دعاخوانی، کاملاً غیررسمی می‌شود. شرکت‌کنندگان بر اعمال خود گواهی می‌دهند و از آنچه خود طی مراسم دعا در بی دستیابی به آن بودند و از میزان موقوفیتی که حاصلشان شده است، با دیگران سخن

آنها می‌تواند کمک کند. چه بسا شایان ذکر باشد که بپذیرند پیامدی خود به خودی تضمین شده حاصلشان می‌شود. امور ناشایستی نیز گاه در دعا طلب می‌شوند: نمونه افراطی آن (اگرچه من در بحثی از یک عضو سوکه‌گکلایی شنیده‌ام) این است که اگر یک زنی به عنف دعا کند که به مواردی مناسب دسترسی پیدا کند، بعید نیست که نیروی ذکر به او باری رساند: البته اگر این دعا صادقانه ادا شود، چه باشد آن شخص تخت تأثیر آن به اشتباه بودن راهی که در زندگی پیش گرفته است، آگاه شود و به نحو شایسته‌ای از را تصحیح کند. حتی اگر خیلی واقع گرایانه‌تر نگاه کنیم، دعای دانش آموز سوکه‌گکلایی برای موقوفیت در امتحان تضمین قطعی برای استجابت ندارد، هنوز امکان افتادن در امتحان وجود دارد، اما نیروی ذکر دانش آموز را قادر می‌سازد که با این نبود موقوفیت کثار آید و از آن عبرت گیرد.

علاوه بر ذکرخوانی خصوصی، سوکه‌گکلایی تجمعات منظم برگزیده‌ای نیز دارد. مراسم گون گیو^(۴۷) مشهورترین شکل مذهبی آنهاست (گون گیو در لغت به معنای «عمل مجده‌انه» است). این مراسم معمولاً بدون تشریفات در منزل کسی برگزار می‌شود که صاحب گوهونزون - طوماری حاوی ذکر نم که رشد دستاوردهای حرفه‌ای و مادی خود در جامعه است: پاروت^(۴۸) نگاه آنان به زندگی را در اصطلاح «این بودای مادی گرا» به ایجاز بیان داشته است. به

دلیل اهمیت فوق العاده ذکر نم میوهورنج کیو، این ذکر باید روزانه دو بار در صبح و شام، هر بار به مدت ۲۰ دقیقه، خوانده شود. (عمل اصلی اعضای سوکه‌گکلایی) به هنگام انجام این عمل یک تسیبی با دانه‌های پلاستیکی با هر دو دست نگه داشته و حین زمزمه ذکر لمس می‌شود.

از آنجا که برداشت عمومی این است که ذکرها نیرویی در خود دارند و این ذکر با توجه به اینکه نیچر رن تعلیم داده است، از نیروی قوی تری برای دستیابی به نتایج عملی برخوردار است، لذا به ندرت پیش می‌آید که اعضاء به هنگام زمزمه این ذکر نیت‌های خاص و معینی نداشته باشند.

گفته شده است که نیروی آواز مذهبی گل‌ها را توانا می‌سازد که به تمام گونه‌های منفعت منوی و یا احتمالاً خیلی عادی تر به نفع مادی دست یابند. از این رو اگر کسی به ماشین نیاز دارد، یا کت پشمی یا دوست دختر (مثالی که خودشان می‌آورند، از من نیست) می‌خواهد، نیروی این ذکر در فراهم آوردن

ماست.» (۴۸)

سوکه گککایی در این فحوایا ترسیم گر نوی شبهه سازی با نیلوفر، یکی از سمبول های سنتی آیین بود است. نیلوفر با وجود آنکه گلی زیبایی، نوعاً در لجنزار می روید و در واقع بدون آن قادر به رشد نیست. ارتباط میان گل و لجنزار تمثیلی است برای ارتباط میان روش شدگی و بونه. لجنزار بدون گل های نیلوفر بسیار زشت است، از این رو لجنزار به گل های نیلوفر نیازمند است، به همین سان نیلوفر به لجنزار در غیر این صورت به هیچ روشی توان رشد کردن ندارد. مشابه همین سرشت بودایی یک فرد باید از لجنزار تمنا تغذیه کند، اگر تمدنی نباشد، بشریتی باقی نمی ماند که به روشن شدگی نائل آید، اما به همین ترتیب فرد نیز تنها با تمنا راضی نمی شود، چون هر کسی قابلیت رسیدن به مقام بودا را دارد.

به خاطر همین ارتباط درونی میان تمنا و روشن شدگی، سوکه گککایی استفاده از نیروی نهفته در نمیوه هرچند که بروای برآوردن تصاهی دنیوی مانند سلامتی، ثروت یا دیگر خوشبختی ها موجه می داند. در هر حال، از عمل فرد نباید غافل شد و هر کسی باید بداند که سراسر دنیا می تواند به پیشتر زمینی برای هر آنچه فرد عطشناک آن است، تبدیل شود. از این رو اعضای سوکه گککایی به مسائلی مانند حفاظت از محیط زیست و به ویژه آمان صلح جهانی که دلمنقولی بسیار قوی این نهضت است و به ذکر کثیر توجه خاص نشان می دهد.

شکاف سال ۱۹۹۱

تا این اواخر سوکه گککایی یک جامعه غیرراهبی وابسته به ششونیجی دن و سلسه راهبان آن بود. راهب اعظم ششونیجی دن ریاست معبد اصلی در تایسی کی جی در دامنه کوه فوجی را به عهده دارد: در آنجا او مسؤول محافظت و نگهداری از دایی- گوهونزون است (نسخه اصلی گوهونزون که گفته می شود نوشته خود نیچی دن است). در همین محل وی رونوشت هایی از گوهونزون تهیه می کند تا اعضا آن را برای استفاده در منازلشان با خود داشته باشند. از آنجا که توزیع گوهونزون بدون وجود سلسه راهبان نمی تواند صورت گیرد، لذا راهبان ششو نیچی دن از اعضا اعمال آیین بودای نیچی دن را به جای دارای اعتبار و مرجعیتی هستند که بدون آنها مردم خود را از دست داده بود و انجام اقداماتی برای کاستن که خواهان باقی ماندن بر سنت های خوبش بودند. معبد اصلی تایسی کی جی حامیان اروپایی و آمریکایی خود را از دست داده بود و انجام اقداماتی برای کاستن از نفوذ راهبان و غیر مذهبی کردن اجتناب ناپذیر بود. اعضا ایله شوکا گککایی دست به راهپیمایی زندن و خواستار برگزاری ایکه دا ز رهبری این نهضت شدند و حتی اعتبار و مرعیت راهب اعظم نیکو که جانشین انجامید، آن زمان که بیش از ۲۰۰ آن از راهبان ضد- گککایی علیه شوکا گککایی دست به راهپیمایی زندن نهضت کرد که تودار از مقامش بر کنار و از ورودش به

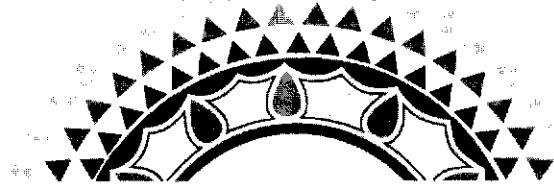
عربی در نبود روحانیون ششونیجی دن کارکردهای گسترده تری از خود بروز دادند. آنچه ایکه دا تعليم داد بسیار شبیه دیدگاه مسیحیت پروتستان درباره «روحانی بودن تمامی معتقدان» بود: راهب حقیقی دل افراد است، یکی می تواند در گوهونزون ذوب شود و در سوی دیگر حرکت عام خود مدعی ارتباط مستقیم با نیچی دن باشد بدون اینکه راهب نقش واسطه را ایفا کند. ایکه دا مدعی شد برای این درک از نقش و جایگاه غیر روحانی مؤبدانی نیز در سخنان نیتا سوهوتویی (۴۹) که تا زمان

مرگش در سال ۱۹۷۹ راهب اعظم بود، وجود دارد. نیتا سوهوتویی گفته است: «همه آنکه نم میوه رونج کیو را در پیشگاه دایی- گوهونزون با تقدیسی عالی تلاوت می کنند، بدون توجه به اینکه ستر اشیده باشند یا خیر، اجتماع مذهبی کوچکی را ایجاد می کنند که در آن اعضای غیر راهب کاملاً همسطح با ما که اعضای جماعت راهبان هستیم، قرار دارند.» (۵۰)

مخصوص نیتا سوهوتویی از همسطح داشتن راهبان و عام هرچه باشد روش این است که غرض ماهیت عمل نبود. ایکه دا کتاب تاریخی از آیین بودا (۵۱) - مجموعه سخنرانی های سال های ۱۹۷۶ و ۱۹۷۷ - را منتشر و در آن تأکید کرد: «سوکه گککایی سازمانی است که کار کرد راهبان و باورمندان عالم را به دوش می کشد». (۵۲) گفته می شود که سوکه گککایی مراسم ازدواج و یادبودها را بدون حضور راهب نیچی دن انجام می دهد: ایکه دا مدعی است مراکز سوکه گککایی همطراز معبدهای نیچی دن هستند. رهبران سوکه گککایی متمهم هستند به اینکه نسخه های گوهونزون فاقد سندیت مناسب را توزیع می کنند. در سال ۱۹۷۸ سوکه گککایی پذیرفت که در قضاوتش دچار اشتباهاتی شد: آنان تصدیق کردند که به غیر از جایگاه روحانی که برای راهب اعظم به عنوان رأس سلسه راهبان بود، هیچ جایگاه دیگری وجود نداشت و نیز پذیرفتند که در پذیرش گوهونزون ها توجه و احتیاط بیشتری کنند. با وجود برداشتن این قدمها در جهت صلح و آشتی، دلخوری در دهه ۱۹۸۰ نیز ادامه داشت و این قضیه حتی به انشاع در سلسه راهبان انجامید، آن زمان که بیش از ۲۰۰ آن از راهبان ضد- گککایی علیه شوکا گککایی دست به راهپیمایی زندن و خواستار برگزاری ایکه دا ز رهبری این نهضت شدند و حتی اعتبار و مرعیت راهب اعظم نیکو که جانشین نیتا سوهوتویی را به چالش کشیدند، به دلیل همین کارهای اعتراض آمیز راهبان معتبر از مقام خود عزل و اخراج شدند.

پرداخت می کنند. همان گونه که ویلسون و دوبلاره (۱۹۹۸) اشاره می کنند، روحانیت سلسه راهبان به خاطر برخورداری از چین اقتداری در معبد تایسی کی جی هرگز با پا فراتر نهادن از حد و مزه های ظان خود را به مخاطره نیندخته است و سمت و سوی آنها جزیره نشینی و سنت اندیشی و نیز حمایت بیشتر از فرهنگ زبانی بود، به خلاف سوکه گککایی که به حرکتی جهانی با طرفداران از سراسر جهان مبدل شد. از این رو راهبیت ششونیجی دن و عوایت سوکه گککایی خود را چنان یافتد که هر کدام شکل خاص خودشان از آیین بودا را در جهانی متفاوت به جلو می رانند و تغیری از زمان بیدایش سوکه گککایی اصطلاحاً دوچند را تجربه کردند. نخستین متشا دلخوری به استفاده از نهادهای شیتو برمی گردد. اندکی پس از جنگ جهانی دوم راهبان نیچی دن با پوشیدن رنگ اینکه در شیتو موافق شدند و پذیرفتند که حرم شیتو را در معبد تایسی کی جی برپا دارند. مکی گوجی و تواند به خاطر سرباز زدن از این قبیل امتنی دادن ها به شیتو امداد می شدند تا مجازات زندان را سپری کنند. نهضت سوکه گککایی نگران از این قضیه به خشم امد و خلاصه اینکه در تمام دهه ۱۹۵۰ روابط تیره بود. حتی در برهمای سلسه راهبان تهدید کرد که تودار از مقامش بر کنار و از ورودش به معبد تایسی کی جی ممانعت خواهد کرد.

سوکه گککایی در لباس حرکتی بین المللی احساس کرد که به روز امدادی و رشد نیازمند است و این درست به خلاف خواست سلسه راهبان ششو نیچی دن بود که خواهان باقی ماندن بر سنت های خوبش بودند. معبد اصلی تایسی کی جی حامیان اروپایی و آمریکایی خود را از دست داده بود و انجام اقداماتی برای کاستن از نفوذ راهبان و غیر مذهبی کردن اجتناب ناپذیر بود. اعضا ایله شوکا گککایی هنوز می توانستند نوشته گوهونزون که سلسه راهبان زبانی تهیه می کرد راهی از عهده دارند. در مقابل این خدمات مردم عادی کمک ها و اعانتی برای برگزاری مراسم دینی شان

- 19-Reiyukai
20-Rissho Kosei Kai
21- Nipponzan Myohoji
22- Nikko
23-Taiseki_ji
24- Dai_Gohonzon
25- Dai_bo
26-Tesunesaburo Makiguchi
27-Nichiren shoshu Buddhism
28- Tessei Toda
29-Soka Kyoiku Gakkai
30- VaLue Greating Education Society
31- Shinto Shrine
32-Value Creation Society
33-Shakubuku
34- Daisaku Ikeda

-۳۵- مقصود چهار حقیقتی است که در موعظه بناres از آن یاد شده است: -۱- رنج -۲- منشأ رنج -۳- مدفع رنج -۴- راه های رفع رنج.
سخنان بودا خطاب به پنج تن از راهبین در باغی نزدیک بناres که به «موعظه بناres» شهرت دارد که این چهار حقیقت عصاوه از موعظه است. م.

- 36- Eightfold Path
37-Barret, David E.,(1996), Sects, Cults and Alternative Religions:A world Survey and sourcebook, london, Cassell,p.157
38- gongyo
39-Butsudan
40-Chapter
41-Liturgy of Nichiren shoshu
42- Hoben
43-juryo

-۴۴- LocalPub محلی برای تجمع کوچک که در آن نوع نوشیدنی صرف می شود و چیزی شبیه به قهوه خانه های ماست.

- 45- bonno
46-Pure land
47- Jim cowan
48-Cowan, Jim, (ed) (1982) The Buddhism of the sun, Richmond, Surrey: NSUK, p.60
49- Nittatsu Hotoi
50-Wilson, Bryan and Dobbelare, karel (1998) A Time to Chant: the Soka Gakkai Buddhists in Britain, oxford:Clarendon Press, p.234
51- AHistory of Buddhism

بازگردانده نمی شد. در بریتانیا آنها را در مراکز در سوکه گککایی در سیتالپو (۵۸) و برک شایر (۵۹) جمع اوری کردند. فقدان اعتبار گوهونزون های جدید موجب شد برخی اعضای بریتانیایی به ارزشیابی مجدد آنها پردازنده یک فرد آگاه به من گفت که این مشکل حل ناشدنی نیست، گوهونزون حقیقتی در دل افراد است. در زمان نوشتمن این کتاب، این شکاف همچنان باقی است و نزاع های بر جسته غیرقابل حل هستند و هیچ نشانه ای از حل شدن مشاهده نمی شود. چه بر سر گوهونزون های جمع اوری شده خواهد آمد، معلوم نیست. بی اعتباری گوهونزون های جدید، مسلمان مشکلاتی را ایجاد می کند، اما موجب می شود که اعضا به جای پرداختن به سرشت مادی به اندیشیدن در نیت خویش روی اوروند. گوهونزون حقیقتی در درون شمامست. یک ظرف مادی که چیزی بیش از یک نماد غیر ضروری نیست در مرتبه ای به مراتب نازل تراز آرامش روحی قرار دارد که باید بیش از هر چیزی برای صاحب (گوهونزون) انتظار داشت.

پی نوشت ها:

- ۱- اشو (Osho) نیز یکی دیگر ادیان جدید برآمده از سنت بوتانی است که به آن پرداخته خواهد شد.
2-Nichiren
3-Kominato
۴- تئنای (tendai) شکل زبانی مکتب تئنای چینی متعلق به فرن هشتم میلانی
5-Sechoji
6- Lotus Sotra
7- Mahayana
8- Mantara
9-name myoho rege kyo
۱۰- این کار در این فرقه قرائت اسم اعلام (daimoku) نامدارد.
11- Gautama
12- provisinal
۱۳- برخی بر این عقیده اند که معنای واژه در Sermon در فضای بررسی آینین بودا و به ویژه آنچا که از سخنان بودا بحث می شود، موضعه نیست بلکه باید آن را گفтар یا سخن بودا معاشر کرد. استدلال اش تا این است که واژه مزبور ناشی از انس نویسنده انگلیسی زبان با فرهنگ گفتاری و نوشتاری مسیحی است که در آن کلمه Sermon (موعظه) بسیار رایج است. معنقدم که کاربرد موضعه در فضای بحث از آینین بودا گویان از سخن یا گفтар است. (م)

- 14- shakyamuni
15- Bodh Gaya
16- enlightenment
۱۷- این اصطلاح ممادل درمه کایه در زبان سانسکریت است. قبل توجه آن که درمه کایه به دو قسم مشخص و غیر مشخص تقسیم می شود و لذی بودا قسم مشخص آن است.
18- Nichiren Daishonin

در سال ۱۹۹۹ وقتی ایکدا در اجلاس سران مراکز در بریتانیا (۵۵) سخنرانی کرد بار دیگر چیزهایی در رأس مسائل قرار گرفت. گرچه دعوای طرفین به آنچه ایکدا در آنجا گفته بود برمی گشته اما هسته اصلی اتهامات وارد به او این بود که وی با انکار ضرورت شاکوبوکو و مخالفت با جذب دیگران از طریق نفی آموزه های بودایی رقیب و دیگر گروه های معنوی، تعالیم نیچی رن را کم رنگ و سست کرده است. در پاسخ معبد تایسی کی جی شماری از راهبین آنها را اخراج کرد. آنها پس از این جنابی، نهضتی جدید به نام دانتو (۵۶) (معتقد) را به راه انداختند که تعدادی از اعضای اروپایی به آنها پیوستند. مقامات رسمی تایسی کی جی دیدار زیارتی اعضای سوکه گککایی از معبد مزبور را منع کردند- حرکتی که عواقب اقتصادی خیلی در فوجی یاما به همراه داشت- با محروم شدن سوکه گککایی از خدمات راهبین شیونیچی رن چاره ای جز برگزاری مراسم ازدواج و تدفین بدون کمک گرفتن از راهبین باشیان باقی نماند.

اتهامات دیگر و اتهامات متقابل ادامه یافت. دامنه مشاجرات به موضوعات ریز و درشت گسترش یافت، از مسئله افزایش هزینه لوح های یادبود (۵۵) (توبا) از سوی مسؤولان معبد تایسی کی جی تا اتهامات راجع به زندگی خصوصی نیکو: او را متهم کردند که زن بدکارهای را به خدمت گرفته بود. سلسه راهبان خود دچار انفکاک شد، حدود ۵۰۰ راهب در قصایدی که به جایی معبدهایشان از شیونیچی رن منتهی شد، به معاید پشت کردند. در دسامبر ۱۹۹۱ بیش از ۱۶ میلیون عضو سوکه گککایی خواهان کناره گیری نیکو شدند.

در سال ۱۹۹۲ شیونیچی رن بریتانیا رسماً نامش را به سوکه گککایی اینترنشنال تغییر داد. اعمال اصلی آن یعنی قرائت ذکر نم موهورنچ کیو و مراسم گون گیو نست خود را باقی ماند. در حوزه اعمال تها مشکل بیش رو به گوهونزون و مراسم گوجوکایی (۵۷)- مراسم رسمی برای استقرار گوهونزون در محل مخصوص که باید توسط یک راهب شیونیچی رن انجام گیرد- مربوط می شد. اعضای سوکه گککایی عنایت داشتند همان راهب اعظم که آنان فاسدش خوانده اند، مسؤولیت ملاقات از دای- گوهونزون را به عهده دارد اما اینک برای تغییر این وضع کاری نمی توانستند انجام دهند.

به دلیل جنابی میان اعضای عادی و سلسه راهبین دیگر هیچ نسخه ای از روی گوهونزون تهیه نشد تا به اعضای سوکا گککایی داده شود. در سوی دیگر، گوهونزون های غیرقابل استفاده (مال از دنیارفیگان یا خارج شدگان از نهضت) زان پس به راهب اعظم

- 53- Headquarters Leaders Meeting
54-Danto
55-Taba
56-gojukai
57-Instaling
58-Ctoplowl
59-Berkshire